

Keski-Uudenmaan

YMPÄRISTÖKESKUS

Maankaatopaikkojen valvonta ja ylijäämämaat 5.10.2017

Saku Nurminen
Ympäristötarkastaja

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ympäristövalvonta

Sopijakunnat: Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi ja
Tuusula (v. 2009 ja 2013)

-1260 km² / 177 000 asukasta

- Isäntäkunta Tuusula (Hyrylä)

www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi

- ympäristövalvonta (1+6,5+0,3)

- Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta

Maankaatopaikkojen ympäristöluvut Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen valvonta-alueella

Kunnan luvat:

(päättös annettu)

12 kpl - pinta-ala yhteensä 55 ha – täyttötilavuus yhteensä 3 566 000 m³.

AVI:n luvat:

6 kpl – pinta-ala yhteensä 77,4 ha – 15 128 000 m³ (YVA)

Usein yhdessä muiden ympäristölupaa edellyttävien toimintojen kanssa
(kiviaineksen otto ja jalostus, jätteiden käsittely- ja loppusijoitus)

Ylijäämämaista yleisesti

- Ylijäämämassojen määrä / laatu vaihtelee alueellisesti
 - Ylijäämämaa-ainesta kertyy Suomessa vuosittain arviolta 20-30 miljoonaa tonnia, josta pääkaupunki-seudulla arviolta neljä miljoonaa tonnia.
 - Yleensä kyse on savesta ja muista pehmeistä maalajeista, joiden käyttö maarakennusmateriaalina nähdään vaikeana (määrät).
 - Massojen hyödyntäminen / kierrätys / stabilointi tms. / loppusijoitus
 - Maankaatopaikkojen tarve rakentamisessa, kohtuulliset kuljetusmatkat
 - Maankaatopaikat kaavoituksessa, ylijäämaat suunnitelmissa (kaavan toteutus) ja urakkatarjouksissa
-

Ylijäämämaat jätteenä

- YM, muistio 19.12.2014 "[Jätelain eräiden säännösten tulkintalinjauksia](#)"
 - YM, muistio 3.7.2015 "[Kaivetut maa-ainekset - jäteluonne ja käsittely](#)"
 - Kaivettu maa-aines ei ole jätettä, kun:
 1. Maa-aineksen sisältämät haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa;
 2. Jatkokäyttö on varmaa;
 3. Jatkokäyttö on suunnitelmallista; JA
 4. Maa-aines voidaan jatkokäyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia.
-

...suunnitelmallinen jatkokäyttö

- Suunnitelman perusteella voidaan osoittaa, että maa-aineksen käytölle on olemassa todellinen tarve ja sen käytön tekniset edellytykset on yleisellä tasolla määritelty.
 - Arvio määrästä ja ajasta (rakentamis-/toteuskohde)
 - Käytön tulee perustua yleiskaavaan, asemakaavaan, MRL:n lupaan tai ilmoitukseen taikka maantielain mukaiseen tiesuunnitelmaan tai ratalain mukaisesti hyväksytyyn ratasuunnitelmaan taikka maantie- tai rauta-tiealueella hanketta koskevaan rakentamis- tai parantamissuunnitelmaan (rakennuslupa, toimenpidelupa, purkamislupa, maisematyölupa, katusuunnitelma, puistosuunnitelma yms.)
-

suunnitelmallinen jatkokäyttö (2)

- Jatkokäytön suunnitelmallisuus voidaan osoittaa myös muilla menettelyillä: esim. YSL:n mukainen maa-ainesta vastaanottavan laitoksen toimintaan liittyvä ympäristölupa tai ilmoitus. Maa-ainesten hyödyntäminen voi olla hyväksytty myös vesilain mukaisessa vesiluvassa, maa-aineslain mukaisessa maa-ainesluvassa taikka kaivoslakiin ja kaivannaisjätteistä annettuun valtioneuvoston asetukseen perustuvassa jätehuoltosuunnitelmassa.
 - Muut suunnitelmat (tupakkiaskin kansi) - hyväksyntä
 - Suunnitelmalla myös osoitetaan, että maa-ainekselle on aito tarve, ts. maa-aines korvaa aidosti kyseiseen tarkoitukseen käytettävää muuta ainesta. Tässä tarkastelussa voi olla merkitystä esimerkiksi sillä, saako vastaanottaja korvauksen maa-aineksen vastaanotosta. Korvauksen saamista voidaan yleensä pitää vahvana osoituksena siitä, että maa-aineksen tarve on toissijaista maa-aineksen vastaanotosta saatavaan taloudelliseen hyötyyn nähden.
-

Valvonta - lupatarveharkinta - caset

- Viranomainen päättää
- Käytössä olevien asiakirjojen perusteella - jälkivalvonta tulkinnan mukaan
- Tulkinta lupatarpeesta (YSA 2.1. §) jätteiden ammattimainen tai laitosmainen käsittely:
 - 12a) <50 000 t/v jätemäärälle mitoitettu maankaatopaikka;
 - 12b) pilaantumattoman maa-ainesjätteen, betoni-, tiili- tai asfalttijätteen tai pysyvän jätteen muu käsittely kuin sijoittaminen kaatopaikalle, kun käsiteltävä määrä on < 50 000 t/v.
- Caset (erillinen liite)

Lupaharkinta ja valvonta

- Lupahakemusasiakirjat / lupaharkinta:
 - luontoselvitykset, vesien johtamissuunnitelmat, tarkkailusuunnitelmat, maisemointisuunnitelma
 - maisematarkastelu (JL 13 §), vakavuustarkastelu
 - massojen sijoittaminen pohjaveden pinnan alle
- Valvonta:
 - pintavesivaikutukset – tulosten tulkinta, alueelta tulevat vesimäärät
 - liukumat, sortumat, painumat
 - täyttökorkeus, luiskankaltevuus, merkinnät
 - Aluevalvonta, massojen laadunvalvonta ja kirjanpito

Kiitos!